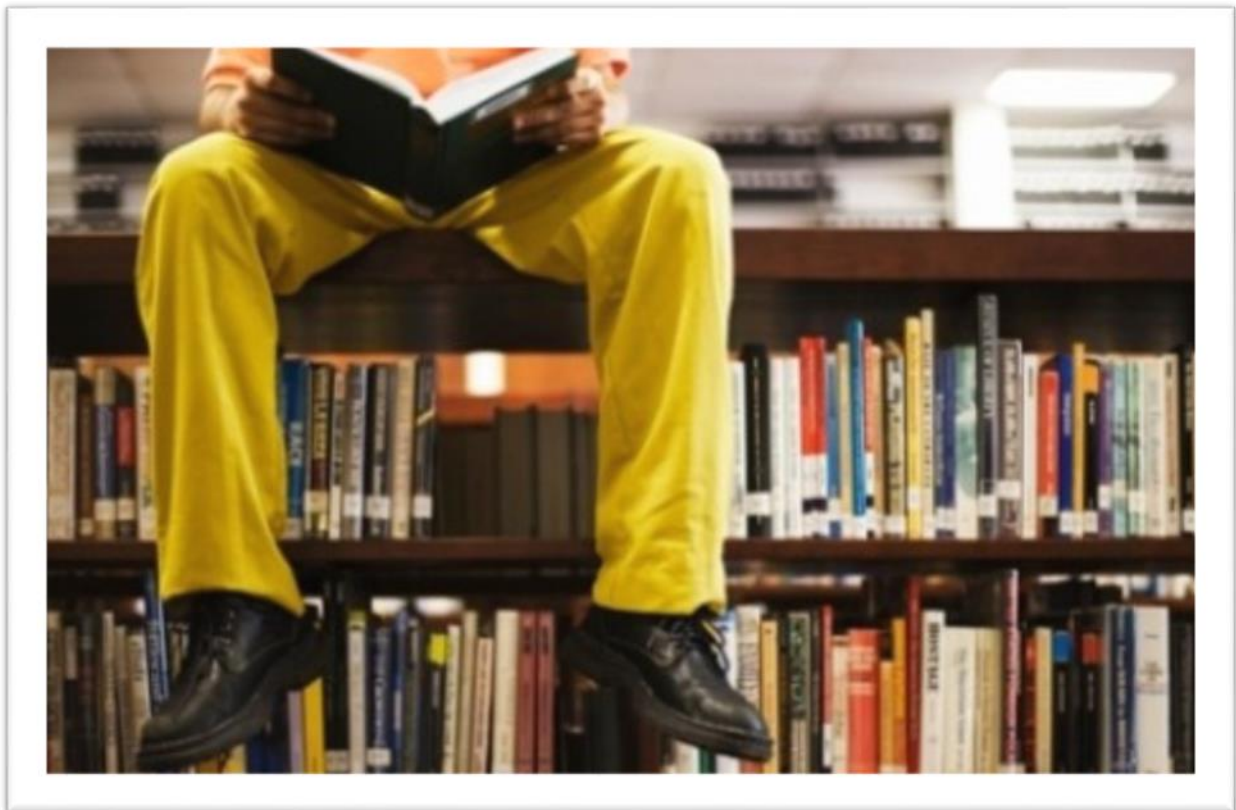

BIBLIOTEKSPLAN - 2016

HAMMARÖ KOMMUNS BIBLIOTEKSVERKSAMHET

Bakgrund

Enligt bibliotekslagen § 7 skall kommuner och landsting efter den 1 januari 2010 anta planer för biblioteksverksamhet. I Hammarö kommun skall kommunens biblioteksplan revideras under varje mandatperiod.

Syfte

Biblioteksplanen är ett redskap för att strukturera och i samverkan ta tillvara de biblioteksresurser som finns, skapa beredskap för framtida krav, stimulera till utveckling, samt bidra till demokratisk grund och förståelse.

Planen skall synliggöra folkbibliotekets olika roller, dess relevans för kommuninvånarna och visa på den potential som biblioteket har för att uppfylla medborgarnas behov, önskemål och krav.

Planen fungerar som ett politiskt styrande dokument för biblioteksfrågor inom Hammarö kommun och utgör grunden för bibliotekets årliga process att upprätta mål.

Underlag

Planen är framtagen i samarbete mellan kulturchefen och personal vid Hammarö bibliotek. Planen utgår bl. a från tidigare antagen kommunal biblioteksplan, kommunens kulturplan, statlig reglering samt Region Värmlands biblioteksplan.

HAMMARÖ BIBLIOTEK - DET VÄLKOMNANDE BIBLIOTEKET

Hammarö bibliotek utgör en del av Kulturenheten inom Bildningsförvaltningen.

Lokalerna finns i Skoghalls Folkets hus

Den totala ytan inklusive kontor och förråd etc. uppgår till 1000 kvm.

Statistik för 2015 visar på 79748 fysiska besök, 104758 utlån av all typ av media samt innehav av 48000 boktitlar.

Öppettider för besökande är f.n:

Måndag – torsdag 11.00 – 19.00, fredag 12.00 – 17.00 samt lördag 12.00 – 15.00

Årsarbetande personal utgörs av 4,25 bibliotekarier och 2 biblioteksassistenter.

Kulturchefen är ansvarig ledare för verksamheten.

Hammarö bibliotek är en del av **Bibliotek Värmland** – en sammanslutning där samtliga kommuner i länet samt universitets- och sjukhusbiblioteket ingår. Detta innebär en lång rad fördelar för våra medborgare som ett gemensamt biblioteksdatasystem, gemensam web samt gemensamma upphandlingar innebär. Exempel på detta är att låntagaren kan låna på vilket bibliotek som helst i Värmland, lämna tillbaka var som helst, söka efter media med en tillgänglighet som inte är möjlig för ett enskilt bibliotek.

Hammarö bibliotek skall vara det **"Välkomnande biblioteket"** där alla känner sig välkomna och har möjlighet att delta.

Hammarö folkbibliotek har flera olika roller

Betydelse för lärande – biblioteket erbjuder fri tillgång till litteratur, information och kunskap utifrån användarens/besökarens behov och förutsättningar oavsett ålder, funktionsnedsättningar eller språk. Biblioteket tillhandahåller media för funktionsnedsatta och äldre, erbjuder ”Boken kommer” – service där låntagaren får litteratur hemlevererad. Biblioteket har också ett nära samarbete med den sociala omsorgen.

”Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.”(Bibliotekslagen § 7).

Detta innebär även vägledning i informationssökning och biblioteksanvändning.

”Biblioteken ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.”

(Bibliotekslagen § 2)

Hammarö bibliotek har ett stort urval av olika typer av media att erbjuda besökarna – böcker, dagstidningar, tidskrifter, ljudböcker, filmer, CD-skivor, spel.

Ett flertal datorer finns tillgängliga där det bl. a ges möjlighet till släktforskning, ordbehandling, internetsökningar och informationssökning i databaser.

Separata tysta studierum finns att tillgå.

Betydelse för mångfald, integration och demokrati – biblioteket erbjuder en fri och opartisk förutsättning för informationsinhämtning – en grund för demokrati. Biblioteket kan genom sitt medieutbud erbjuda våra nya medborgare kontakt med tidigare hemmiljöer, samtidigt som möjligheten att inhämta kunskap och information om aktuella händelser och information om den nya hemmiljön är stor.

Betydelse för möten – bibliotekets fysiska rum, liksom de virtuella rummen via web, skall vara funktionella, attraktiva och lättillgängliga för alla användare.

Betydelse för kulturella upplevelser, möten och inspiration – biblioteket erbjuder programverksamhet i form av t. ex författarbesök, föreläsningar, bokcirklar, program för barn, samt en omfattande verksamhet med konstutställningar i **Konsthallen**.

Föreningar och externa föreläsare välkomnas att presentera sina verksamheter på biblioteket, ofta i samarrangemang med biblioteket.

Betydelse för barn och unga – biblioteket tar regelbundet emot besökande skolklasser i alla åldrar, ca 10 besök per vecka. Vid dessa besök är personalen behjälplig med att hitta önskad och lämplig litteratur. För vissa årskurser och enligt lärares önskemål erbjuds ofta bokpresentationer.

Bibliotekets första inbjudan till barn och föräldrar att besöka biblioteket görs bl. a i samarbete med BVC då "Barnens första bok" ges som gåva. "Barnens andra bok" ges till samtliga sexåringar då de tillsammans med sina förskolegrupper besöker biblioteket och bl. a får sitt första egna lånekort.

Genom Skolbiblioteket har folkbibliotekets roll för skolan också förtydligats.

(Se separat skrivning nedan)

Påverkansfaktorer

En rad olika faktorer påverkar biblioteken, t.ex teknikutvecklingen. E-tjänster och nya digitala medietyper utvecklas ständigt vilket ställer krav på kontinuerlig anpassning, såväl personellt som tekniskt.

Mångfald i befolkningsstrukturen – nyanlända t. ex – innebär ett utökat behov och krav på medieutbud och informationsteknik.

De olika faktorer som påverkar bibliotekets roller ställer ökade krav på personalens kompetens och påvisar behovet av kontinuerlig kompetensutveckling. Detta kan ofta tillgodoses inom nätverket Bibliotek Värmland, men även genom nationella kurser etc.

Skolbiblioteket i Hammarö kommun

Skolbiblioteket är i första hand ett ansvar för skolan. På grund av det nära självklara samarbetet mellan folkbibliotek och skolbibliotek såväl organisatoriskt som personellt finns dock anledning att även skolbiblioteket omfattas av Hammarö kommuns biblioteksplan. Skolbibliotek är i bibliotekslagen en av de fastslagna biblioteksformerna i det allmänna biblioteksväsendet.

I regeringsförklaringen september 2015 uttalade regeringen att enligt såväl internationell som svensk forskning, har bemannade skolbibliotek positiva effekter på ungas läsvanor och läsfärdighet.

Enligt Skolinspektionen skall följande krav vara uppfyllda för att elever skall anses ha tillgång till ett skolbibliotek:

1. Eleverna har tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna.
2. Biblioteket omfattar böcker – facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier.
3. Biblioteket är anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

I Hammarö kommun är **Skolbibliotekets mål** att:

1. Fungera som en pedagogisk resurs till elever och pedagoger och omfatta skolans samtliga ämnesområden
2. Stimulera och främja elevers läslust, läs- och skrivförmåga, läsförståelse och språkutveckling
3. Vara en resurs för ökad informationskompetens och stimulera till kritiskt tänkande
4. Bidra till ökad måluppfyllelse

Ett långsiktigt mål för att till fullo uppnå dessa mål bör vara att samtliga skolor är bemannade med skolbibliotekarier i en omfattning som möjliggör god pedagogisk verksamhet i ett gott och nära samarbete mellan skolledare, pedagoger och bibliotekarie.

Ett aktuellt och varierat utbud av medier bör finnas på varje skola. Med medier avses såväl tryckt som elektronisk skön- och facklitteratur.

Skolbiblioteket har också huvudsakligt ansvar för registrering av barn som låntagare av egen nedladdning av talböcker hos Myndigheten för tillgängliga medier – MTM.

Skolbibliotekarien ansvarar för information om uppdatering av relevanta kommungemensamma databaser till kommunens pedagoger.

Hammarö 1 augusti 2016

Solveig Hagström

kulturchef